

Lovforslag nr. L 129. Fremsat den 31. januar 2007 af justitsministeren (Lene Espersen)

Forslag

til

Lov om ændring af retsplejeloven og straffuldbyrdsloven

(Adgang til oplysninger i indkomstregisteret)

§ 1

I retsplejeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1001 af 5. oktober 2006, som senest ændret ved lov nr. 1564 af 20. december 2006, foretages følgende ændring:

1. Efter § 808 indsættes:

»§ 808 a. Politiet og anklagemyndigheden kan få terminaladgang til de nødvendige oplysninger i indkomstregisteret til brug for behandling af straffesager.«

§ 2

I straffuldbyrdsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 207 af 18. marts 2005, som senest ændret ved lov nr. 1558 af 20. december 2006, foretages følgende ændring:

1. Efter kapitel 21 indsættes:

»Kapitel 21 a

Adgang til indkomstregisteret

§ 110 a. Justitsministeriet, Direktoratet for Kriminalforsorgen, kan få terminaladgang til de nødvendige oplysninger i indkomstregisteret til brug for fuldbyrdelse af straf.«

§ 3

Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

§ 4

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men § 2 kan ved kongelig anordning sættes i kraft for Færøerne med de afvigelser, som de særlige færøske forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning	4334
2. Indkomstregisteret	4334
2.1. Registerets formål og indhold	4334
2.2. Adgang til registeret	4335
3. Oplysninger til brug for straffesager	4336
3.1. Gældende ret	4336
3.1.1. Efterforskning og bødefastsættelse	4336
3.1.2. Forvaltningsloven	4337
3.1.3. Persondataloven	4338
3.2. Lovforslagets udformning	4338
4. Oplysninger til brug for straffuldbyrdelse	4338
4.1. Gældende ret	4338
4.2. Lovforslagets udformning	4339
5. Lovforslagets økonomiske og administrative konsekvenser mv.	4339
6. Hørte myndigheder mv.	4340

1. Indledning

Lovforslaget fremsættes som konsekvens af oprettelsen af det fælles offentlige indkomstregister, som forventes fuldt etableret den 1. januar 2008. Formålet med lovforslaget er at skabe hjemmel til, at politiet, anklagemyndigheden og Direktoratet for Kriminalforsorgen kan få adgang til oplysninger i indkomstregisteret til brug for varetagelsen af disse myndigheders opgaver.

Der foreslås derfor indsat en bestemmelse i retsplejeloven, hvorefter politiet og anklagemyndigheden kan få terminaladgang til de nødvendige oplysninger i indkomstregisteret til brug for behandling af straffesager. Tilsvarende foreslås der indsat en bestemmelse i straffuldbyrdsloven, hvorefter Direktoratet for Kriminalforsorgen kan få terminaladgang til de nød-

vendige oplysninger i registeret til brug for fuldbyrdelse af straf.

2. Indkomstregisteret

2.1. Registerets formål og indhold

I medfør af lov nr. 403 af 8. maj 2006 om et indkomstregister oprettes der et fælles offentligt register med oplysninger om borgernes indkomstforhold og arbejdsomfang, jf. Folketingstidende 2005-06, Tillæg A, side 3417 ff. Som nævnt ovenfor forventes indkomstregisteret at være fuldt ud etableret den 1. januar 2008.

Det fremgår af bemærkningerne til forslaget til lov om et indkomstregister, som skatteministeren fremsatte den 11. januar 2006 (lovforslag nr. L 119), at ho-

vedelementerne i visionen for et indkomstregister er følgende:

- Kun indberetning én gang
- Op- og udbygning af digitale services for borgere, virksomheder og offentlige myndigheder
- Regelforenklinger
- Bedre kontrol og fair play
- Statistikindsamling

I bemærkningerne til lovforslaget anføres om baggrunden for at oprette registeret bl.a., at det ofte er forbundet med administrativt besvær for både myndigheder, borgere og virksomheder at få tilvejebragt de nødvendige oplysninger om borgernes indkomst. Samme oplysninger gives ofte til flere forskellige myndigheder. Formålet med indkomstregisteret er derfor at skabe grundlag for regelforenklinger og at effektivisere administrationen.

Det anføres videre i bemærkningerne til lovforslaget, at der ved indførelse af et indkomstregister opnås en langt bedre systematisering af indsamlingen af oplysninger om indkomst og arbejdsomfang. De myndigheder mv., som bruger de oplysninger, der indberettes til indkomstregisteret, kan hente oplysningerne i indkomstregisteret frem for selv at indhente oplysningerne hos borgerne, virksomhederne eller andre myndigheder. Flere indberetninger af de samme oplysninger giver unødigt administrativt besvær for såvel borgerne og virksomhederne som de offentlige myndigheder. Det administrative besvær hos myndighederne består bl.a. i, at der i dag er for lidt genbrug af data og funktioner hos de offentlige myndigheder. De enkelte forvaltninger har således arbejdsgange og it-systemer, hvor forvaltningerne hver især bruger tid på at administrere data, som lige så godt kunne læses direkte i andre forvaltningers systemer.

Det fremhæves endvidere, at offentlige myndigheders kontrolmuligheder vil kunne forbedres som følge af adgangen til opdaterede indkomstoplysninger. Indkomstregisteret vil bl.a. forbedre mulighederne for at opdage snyd og socialt bedrageri og dermed blive en væsentlig støtte for den fortsatte kampagne om fair play.

De oplysninger, som skal indberettes til indkomstregisteret, er oplysninger om indkomstforhold og arbejdsomfang. Det drejer sig hovedsageligt om de oplysninger, som skal indberettes på den årlige oplysningsseddel til told- og skatteforvaltningen, jf. opgøringen af de omfattede kategorier af oplysninger i § 3 i lov om et indkomstregister.

Efter den nævnte lovs § 2 påhviler indberetningspligten de fysiske og juridiske personer, der er indberetningspligtige i medfør af de regler i skatte-, ar-

bejdsmarkeds- og sociallovgivningen, som opregnes i lovens § 3.

2.2. Adgang til registeret

Som beskrevet ovenfor er rammerne for registeret fastlagt i lov nr. 403 af 8. maj 2006 om et indkomstregister.

Efter § 6 i loven har den, som de indberettede oplysninger vedrører, adgang til de oplysninger, der er registreret om den pågældende (egen-accés).

Det fremgår af lovens § 7, at kommunale og statslige myndigheder, arbejdsløshedskasser og andre kan få terminaladgang til indkomstregisteret i det omfang, de pågældende i henhold til anden lovgivning kan få en sådan adgang. I overensstemmelse hermed anføres det i bemærkningerne til lovforslaget, at spørgsmålet om terminaladgang for offentlige myndigheder mv. til registeret skal reguleres gennem udtrykkelige bestemmelser i den relevante særlovgivning. Terminaladgang forudsætter endvidere, at der indgås en aftale med den dataansvarlige (told- og skatteforvaltningen) om adgangen til registeret.

Lov om et indkomstregister ledsages af lov nr. 404 af 8. maj 2006 om ændring af forskellige love (Konsekvensændringer som følge af lov om et indkomstregister), jf. Folketingstidende 2005-06, Tillæg A, side 3506 ff. Med denne følgelov er der bl.a. tilvejebragt udtrykkelige bestemmelser om en række myndigheders terminaladgang til oplysninger i registeret. Som eksempler på sådanne bestemmelser om adgang til registeret kan nævnes følgende:

- *De ansvarlige myndigheder i beskæftigelsesindsatsen* (Beskæftigelsesministeriet, Arbejdsmarkedsstyrelsen mv., beskæftigelsesregionerne og staten og kommunen i jobcenteret) kan få terminaladgang til de nødvendige oplysninger i indkomstregisteret til brug for varetagelsen af beskæftigelsesindsatsen, jf. § 68 a i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.
- *Arbejdsdirektoratet, arbejdsløshedskasserne og Arbejdsmarkedets Ankenævn* kan få terminaladgang til de nødvendige oplysninger i indkomstregisteret til brug for administration af forsikringssystemet, jf. § 90 b i lov om arbejdsløshedsforsikring.
- *Restanceinndrivelsesmyndigheden* kan få terminaladgang til de nødvendige oplysninger i indkomstregisteret til brug for inddrivelse, jf. § 3, stk. 4, i lov om opkrævning og inddrivelse af visse fordringer.
- *Told- og skatteforvaltningen* kan få terminaladgang til de nødvendige oplysninger i indkomstregisteret til brug ved opgørelse eller inddrivelse af skatter, arbejdsmarkedsbidrag, told eller afgifter, jf. § 11 F i skattekontrolloven.

I bemærkningerne til følgelovforslaget anføres det, at der ikke i forbindelse med terminaladgangen er tilset nogen fravigelse af persondatalovens regler. De relevante myndigheder vil derfor alene få adgang til oplysninger i indkomstregisteret i det omfang, det efter en konkret vurdering er nødvendigt og sagligt. Det anføres i den forbindelse, at adgangen teknisk kan begrænses til oplysninger, som det er nødvendigt for myndighederne mv. at få adgang til.

Det fremhæves endvidere i bemærkningerne til forslaget til lov om et indkomstregister, at indsamling af data skal ske til udtrykkeligt angivne og saglige formål, og senere behandling må ikke være uforenelig med disse formål, jf. persondatalovens § 5, stk. 2. Etableringen af terminaladgang til indkomstregisteret vil således forudsætte, at en sådan adgang ikke er uforenelig med formålene med adgangen til indkomstregisteret.

I medfør af persondatalovens § 5, stk. 3, skal de oplysninger, som behandles, være relevante og tilstrækkelige og ikke omfatte mere, end hvad der kræves til opfyldelse af de formål, oplysningerne indsamles til, og de formål, hvortil oplysningerne senere behandles. Etablering af terminaladgang til indkomstregisteret vil således kræve en selvstændig vurdering i forhold til disse krav.

Det fremgår videre af bemærkningerne, at oplysningerne vil blive stillet til rådighed i elektronisk form. De relevante myndigheder mv. vil således kunne få adgang til oplysningerne via enten såkaldt batchkørsel, webservice eller online opslag. Batchkørsel (masseudtræk) anføres at være specielt relevant i de tilfælde, hvor en myndighed har ret til at hente store datamængder – f.eks. til kontrolformål i forbindelse med udbetaling af offentlige ydelser eller til statistikformål. Webservice (direkte terminaladgang med egen såkaldt brugergrænseflade) og online opslag (direkte terminaladgang med told- og skatteforvaltningens brugergrænseflade) anføres at ville blive anvendt i forbindelse med konkret sagsbehandling og til integration i forbindelse med forskellige selvbetjeningsløsninger.

Det skal aftales med told- og skatteforvaltningen som dataansvarlig myndighed, hvilke oplysninger de enkelte myndigheder mv. må modtage. Indgåelsen af aftalerne vil ske under iagttagelse af reglerne i persondataloven. Told- og skatteforvaltningen skal som dataansvarlig sikre sig, at den enkelte myndighed mv. har hjemmel til adgang til indkomstregisteret, og at aftalen om adgang respekterer reglerne i persondataloven. I tvivlstilfælde vil Datatilsynets rådgivning blive indhentet.

Det anføres endvidere i bemærkningerne til lovforslaget om et indkomstregister, at told- og skatteforvaltningen skal indgå aftale med de enkelte myndigheder om omfanget af dataleverancer, herunder om hvilke data og hvilken type af adgang myndigheden ønsker (batchkørsel, webservice eller online).

Det følger af § 15, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 1523 af 14. december 2006 om et indkomstregister, at myndigheder og andre, der har terminaladgang til registeret, som udgangspunkt skal indhente oplysninger fra registeret via webservice opslag, idet adgang via batchkørsel alene etableres i særlige tilfælde, jf. bekendtgørelsens § 15, stk. 2.

3. Oplysninger til brug for straffesager

3.1. Gældende ret

3.1.1. Efterforskning og bødefastsættelse

Det kan i en række tilfælde være nødvendigt for politiet og anklagemyndigheden at tilvejebringe oplysninger om en persons indkomstforhold som led i behandling af en straffesag. Politiets og anklagemyndighedens behov for at indhente indkomstoplysninger til brug for en straffesag kan opstå både under sagens *efterforskning*, ved sagens *afgørelse* med fastsættelse af en bøde (ved udenretlig vedtagelse af bødeforelæg eller ved domstolene) og ved *fuldbyrdelse* af straf (ved bødeopkrævning eller fastsættelse af bøde i forbindelse med betinget benådning).

Det er i betydeligt omfang nødvendigt for politiet at indhente oplysninger om mistænkte eller sigtede personers økonomiske forhold under efterforskningen af straffesager. Som eksempler på områder, hvor det i praksis ofte kan være relevant for politiet at inddrage oplysninger om en persons indkomstforhold i efterforskningen, kan bl.a. nævnes sager med tilknytning til organiseret kriminalitet, narkotikakriminalitet, skattesvig og socialbedrageri.

Efter retsplejelovens § 808, stk. 1, skal der tilvejebringes sådanne oplysninger om sigtedes personlige forhold, som må antages at være af betydning for sagens afgørelse vedrørende straffastsættelse eller anvendelse af anden retsfølge end straf. I medfør af denne bestemmelse skal der således indhentes oplysninger om sigtedes indkomstforhold, hvis disse oplysninger har betydning for straffastsættelsen.

Når en bøde i henhold til straffeloven idømmes eller vedtages i retten, fastsættes bødestraffen i dagbøder, medmindre bøden pålægges som tillægsstraf til anden retsfølge, jf. straffelovens § 51, stk. 1. Dagbødernes antal bestemmes under hensyn til lovovertrædelsens beskaffenhed og de i straffelovens § 80 nævnt-

F. t. l. vedr. retsplejeloven og straffuldbyrdelsesloven

te omstændigheder til mindst 1 og højst 60. Størrelsen af den enkelte dagbod fastsættes til et beløb svarende til den pågældendes gennemsnitlige dagsindtægt, idet der dog ved beløbets fastsættelse bør tages hensyn til den pågældendes livsvilkår, herunder formue, forsørgerpligter og andre forhold, der indvirker på betalingsvenen.

Det følger endvidere af færdselslovens § 117, stk. 1, jf. § 117 b, stk. 1, at en bøde for spirituskørsel udmåles under hensyntagen til den pågældendes indkomstforhold på gerningstidspunktet og alkoholpromillen i blodet under eller efter kørslen. En bøde for spirituskørsel tager udgangspunkt i en måneds nettoløn. Tilsvarende følger det af færdselslovens § 117 a, stk. 1, jf. § 117 b, stk. 2, at en bøde for kørsel i frakendelsestiden skal udmåles under hensyntagen til den pågældendes indkomstforhold på gerningstidspunktet. En bøde for kørsel i frakendelsestiden tager ligeledes udgangspunkt i en måneds nettoløn. I forbindelse med sager om spirituskørsel eller kørsel i frakendelsestiden, der forventes afgjort med bøde, skal politiet og anklagemyndigheden derfor altid tilvejebringe oplysninger om sigtedes indkomstforhold på gerningstidspunktet.

Ved fastsættelse af bødestraf i medfør af straffeloven og færdselsloven er det således udgangspunktet, at der skal tilvejebringes oplysninger om sigtedes indkomstforhold. Efter straffelovens § 51, stk. 4, kan politiet hos andre offentlige myndigheder indhente de oplysninger, der er nødvendige for bødefastsættelsen. Endvidere kan politiet fra registre, der føres af offentlige myndigheder, herunder domstolene, kræve de oplysninger om den pågældendes forhold, som findes af betydning for bødefastsættelsen. Oplysningerne meddeles skriftligt eller ved direkte dataoverførsel. Politiet har i medfør af straffelovens § 51, stk. 4, terminaladgang til oplysninger – til brug for bødefastsættelse – i visse af told- og skattemyndighedernes registre, herunder navnlig de såkaldte kontroloplysninger (de indkomstoplysninger på årsbasis, som indgår i årsopgørelsen).

Som det fremgår af de anførte eksempler, er det ofte nødvendigt for politiet og anklagemyndigheden at indhente indkomstoplysninger fra andre myndigheder mv. til brug for behandlingen af straffesager. I praksis indhentes disse oplysninger ofte ved henvendelse til skattemyndighederne, der herefter sender de relevante oplysninger til politiet og anklagemyndigheden.

3.1.2. Forvaltningsloven

Andre myndigheders adgang til at videregive oplysninger om en persons indkomstforhold til politiet

og anklagemyndigheden reguleres bl.a. af bestemmelserne i forvaltningslovens kapitel 8 (§§ 27-32). Er der tale om elektronisk behandling af sådanne oplysninger, gælder desuden reglerne i persondataloven, jf. herom pkt. 3.1.3. nedenfor. I straffelovens § 51, stk. 4, er der endvidere fastsat en særlig bestemmelse om politiets adgang til at indhente oplysninger hos andre myndigheder til brug for bødefastsættelse, jf. ovenfor i afsnit 3.1.1.

Forvaltningsmyndigheders adgang efter forvaltningsloven til at videregive oplysninger til andre myndigheder inden for den offentlige forvaltning afhænger af, i hvilket omfang der er tale om fortrolige oplysninger. Det er den myndighed, der vil videregive oplysninger, som skal afgøre, om betingelserne for videregivelse er opfyldt i det konkrete tilfælde.

Oplysninger, som ikke er fortrolige, kan som udgangspunkt frit videregives.

Forvaltningslovens § 28 indeholder almindelige regler om forvaltningsmyndigheders adgang til at videregive fortrolige oplysninger til andre myndigheder. Bestemmelsen i § 28 bygger på en opdeling af de fortrolige oplysninger i oplysninger om enkeltpersoners rent private forhold og andre fortrolige oplysninger (almindeligt fortrolige oplysninger). Karakteren af den fortrolige oplysning har betydning for, hvilke betingelser der skal være opfyldt for, at oplysningen kan videregives til en anden myndighed.

Oplysninger om en persons private indkomst- og formueforhold vil som udgangspunkt have karakter af almindeligt fortrolige oplysninger og kan videregives, når det må antages, at oplysningen vil være af væsentlig betydning for den modtagende myndigheds virksomhed eller for en afgørelse, som den pågældende myndighed skal træffe, jf. forvaltningslovens § 28, stk. 3. Bestemmelsen indebærer, at sådanne oplysninger kan udveksles mellem forvaltningsmyndigheder, hvis der er sagligt behov for det.

Der vil normalt være en formodning for, at den myndighed, der beder om at få oplysninger udleveret, har et sagligt behov for oplysningerne. Hvis den myndighed, som skal udlevere oplysningerne, er i tvivl, må den rekvirerende myndighed anmodes om at redegøre nærmere for sit behov for at få de pågældende oplysninger.

Hvis politiet og anklagemyndigheden til brug for behandlingen af en straffesag har behov for at indhente oplysninger fra en anden myndighed om en persons indkomstforhold, vil den pågældende myndighed i overensstemmelse med det anførte som udgangspunkt være berettiget til at videregive oplysningerne til poli-

tiet og anklagemyndigheden i medfør af forvaltningslovens § 28, stk. 3.

I det omfang en forvaltningsmyndighed er berettiget til at videregive en oplysning, er myndigheden efter forvaltningslovens § 31 i almindelighed også forpligtet til at videregive oplysningen, hvis en anden forvaltningsmyndighed anmoder om det.

3.1.3. Persondataloven

Persondataloven gælder for behandling – herunder videregivelse – af personoplysninger, som helt eller delvis foretages elektronisk, og for ikke-elektronisk behandling af personoplysninger, der er eller vil blive indeholdt i et register. Ved »personoplysninger« forstår enhver form for information, der kan henføres til en bestemt fysisk person.

Der er i persondatalovens § 5 fastsat en række grundlæggende principper for behandling af personoplysninger. Herudover indeholder loven bl.a. mere specifikke regler om, hvornår en myndighed må behandle – herunder videregive – personoplysninger. Det afhænger af oplysningernes karakter og formålet med videregivelsen, hvilke regler myndighederne skal følge i det enkelte tilfælde.

Efter persondatalovens § 6 kan ikke-fortrolige oplysninger samt almindeligt fortrolige oplysninger bl.a. videregives, hvis det er nødvendigt som led i myndighedsudøvelse, jf. § 6, stk. 1, nr. 6. Herudover kan ikke-fortrolige og almindeligt fortrolige oplysninger bl.a. videregives, hvis det er nødvendigt for at varetage en berettiget interesse, der overstiger hensynet til den registrerede, jf. § 6, stk. 1, nr. 7. Den dataansvarlige myndighed skal vurdere konkret, om hensynet til de interesser, der skal begrunde videregivelsen, overstiger den berørte persons interesse i, at oplysningerne ikke videregives.

Oplysninger om en persons private indkomst- og formueforhold vil som udgangspunkt have karakter af almindeligt fortrolige oplysninger.

Ligesom ved videregivelse efter forvaltningsloven er det den myndighed, der vil videregive oplysninger, som skal vurdere, om betingelserne for videregivelse er opfyldt i det konkrete tilfælde.

3.2. Lovforslagets udformning

Som det fremgår af afsnit 3.1.1., er det i en række tilfælde nødvendigt for politiet og anklagemyndigheden at indhente indkomstoplysninger som led i behandlingen af straffesager. Det kan være tilfældet både i forbindelse med efterforskning, bødefastsættelse og bødeopkrævning. På den baggrund foreslår Justitsministeriet, at der indsættes en hjemmel i retsplejeloven til, at politiet og anklagemyndigheden kan få

terminaladgang til de nødvendige oplysninger i indkomstregisteret til brug for behandling af straffesager, jf. lovforslagets § 1 (retsplejelovens § 808 a).

Formålet med indkomstregisteret er som beskrevet ovenfor i afsnit 2.1. bl.a. at effektivisere myndighedernes administration og arbejdsgange samt at skabe bedre kontrolmuligheder.

Politiet og anklagemyndigheden vil med en terminaladgang til de nødvendige oplysninger i indkomstregisteret – svarende til den adgang, som en række andre myndigheder kan opnå, jf. afsnit 2.2. – kunne tilvejebringe de relevante indkomstoplysninger hurtigt og uden at skulle henvende sig til skattemyndighederne eller andre.

Efter Justitsministeriets opfattelse vil en adgang til indkomstregisteret for politiet og anklagemyndigheden således effektivisere sagsgangen i de typer af straffesager, der kræver oplysninger om indkomstforhold.

Det skal i den forbindelse bemærkes, at politiet og anklagemyndigheden med en sådan terminaladgang til indkomstregisteret ikke vil være berettiget til at få adgang til andre eller flere oplysninger, end der allerede i dag er adgang til i medfør af forvaltningslovens og persondatalovens almindelige videregivelsesregler, jf. afsnit 3.1.2. og 3.1.3, samt straffelovens § 51, stk. 4, jf. afsnit 3.1.1. Adgangen til registeret vil således alene sikre politiet og anklagemyndigheden en hurtig og effektiv adgang til de nødvendige oplysninger uden at skulle ulejlige andre myndigheder mv.

Som beskrevet i forarbejderne til indkomstregisteret, jf. afsnit 2.2., skal den foreslåede hjemmel udmontes ved en aftale mellem på den ene side den dataansvarlige (told- og skatteforvaltningen) og på den anden side politiet og anklagemyndigheden. Ved denne aftale om adgangen til registreret skal det bl.a. fastlægges nærmere, hvilke oplysninger politiet og anklagemyndigheden skal have adgang til, og hvilken type adgang der skal være tale om (f.eks. webservice eller online adgang). Som nævnt skal denne aftale indgås under iagttagelse af reglerne i persondataloven, og politiet og anklagemyndigheden vil kun være berettiget til at få adgang til oplysninger i indkomstregisteret i det omfang, det efter en konkret vurdering er nødvendigt og sagligt.

4. Oplysninger til brug for straffuldbyrdelse

4.1. Gældende ret

De straffuldbyrdende myndigheder kan i visse tilfælde have behov for at inddrage indkomstoplysninger ved behandling af sager om fuldbyrdelse af straf.

Opkrævningen af bøder forestås af politiet, mens en efterfølgende bødeinndrivelse – herunder stillingtagen til spørgsmål om henstand, afdragsvis betaling og eftergivelse af bøder – varetages af restanceinddrivelsesmyndigheden, jf. §§ 91-92 i straffuldbyrdsloven. Restanceinddrivelsesmyndighedens afgørelser om bødeinndrivelse kan påklages til Direktoratet for Kriminalforsorgen, jf. straffuldbyrdslovens § 111, stk. 1. Hvis restanceinddrivelsesmyndigheden finder, at inddrivelse ikke er mulig, og at der herefter bør ske udståelse af bødeforvandlingsstraf, overgives sagen til politiet med klageadgang til Direktoratet for Kriminalforsorgen.

Som nævnt i afsnit 2.2. er der i § 3, stk. 4, i lov om opkrævning og inddrivelse af visse fordringer fastsat hjemmel til, at restanceinddrivelsesmyndigheden kan få terminaladgang til de nødvendige oplysninger i indkomstregisteret til brug for inddrivelse.

Ligesom restanceinddrivelsesmyndigheden og politiet vil Direktoratet for Kriminalforsorgen ofte have behov for at inddrage indkomstoplysninger i forbindelse med behandling af klagesager over bødeinddrivelse, herunder sager om udståelse af bødeforvandlingsstraf.

De straffuldbyrdende myndigheder har også i andre sager om straffuldbyrdelse behov for at indhente oplysninger fra den dømte om den pågældendes indkomstforhold. Som eksempel herpå kan nævnes sager om betinget benådning bl.a. på vilkår af, at den dømte betaler en bøde, som fastsættes ud fra den pågældendes bruttoindtægt.

Der er ikke i straffuldbyrdsloven fastsat bestemmelser, som pålægger dømte eller bødeskyldnere at afgive oplysninger om indkomstforhold til brug for fuldbyrdelse af straf. Når sådanne oplysninger er nødvendige til brug for de straffuldbyrdende myndigheders behandling af en sag, indhentes disse fra den pågældende selv. Hvis den pågældende ikke vil medvirke hertil, tillægges dette processuel – det vil sige bevismæssig – skadevirkning for borgeren ved afgørelsen af ansøgningen om bødehenstand mv.

De almindelige videregivelsesregler i forvaltningsloven og persondataloven finder ligeledes anvendelse på andre myndigheders videregivelse af indkomstoplysninger til de straffuldbyrdende myndigheder, jf. afsnit 3.1.2. og 3.1.3.

4.2. Lovforslagets udformning

Som det fremgår af afsnit 4.1., er det i visse tilfælde nødvendigt for Direktoratet for Kriminalforsorgen at indhente indkomstoplysninger om dømte og bødeskyldnere som led i behandling af sager om fuldbyr-

delse af straf. På den baggrund foreslår Justitsministeriet, at der indsættes en hjemmel i straffuldbyrdsloven til, at Direktoratet for Kriminalforsorgen kan få terminaladgang til de nødvendige oplysninger i indkomstregisteret til brug for fuldbyrdelse af straf, jf. lovforslagets § 2 (straffuldbyrdslovens § 110 a).

Ud over at effektivisere myndighedernes administration og arbejdsgange samt sikre bedre kontrolmuligheder er det et væsentligt formål med indkomstregisteret, at oplysninger om borgernes indkomstforhold kun skal indberettes én gang til det offentlige.

Direktoratet for Kriminalforsorgen vil med en terminaladgang til de nødvendige oplysninger i indkomstregisteret – svarende til den adgang, som f.eks. restanceinddrivelsesmyndigheden har fået hjemmel til – kunne tilvejebringe de relevante indkomstoplysninger hurtigt og effektivt.

Direktoratet for Kriminalforsorgen vil med en sådan terminaladgang til indkomstregisteret ikke være berettiget til at få adgang til andre eller flere oplysninger, end der allerede i dag er adgang til i medfør af forvaltningslovens og persondatalovens almindelige videregivelsesregler. Adgangen til registeret vil således alene forenkle proceduren med indhentelse af de relevante oplysninger, herunder ved at det undgås at ulejlige borgerne eller andre myndigheder.

Som beskrevet i afsnit 3.2. skal den foreslåede bestemmelse udmøntes ved en aftale mellem den dataansvarlige (told- og skatteforvaltningen) og Direktoratet for Kriminalforsorgen. Ved denne aftale om adgangen til registeret skal det bl.a. fastlægges, hvilke oplysninger direktoratet skal have adgang til, og hvilken type adgang der skal være tale om (f.eks. web-service eller online adgang). Som nævnt skal denne aftale indgås under iagttagelse af reglerne i persondataloven, og Direktoratet for Kriminalforsorgen vil kun være berettiget til at få adgang til oplysninger i indkomstregisteret i det omfang, det efter en konkret vurdering er nødvendigt og sagligt.

5. Lovforslagets økonomiske og administrative konsekvenser mv.

Ved de foreslåede ændringer af retsplejeloven og straffuldbyrdsloven sikres det, at politiet og anklagemyndigheden samt Direktoratet for Kriminalforsorgen får en hurtig og effektiv adgang til de nødvendige oplysninger uden at skulle ulejlige andre myndigheder mv. Ændringerne indebærer herved en mindre administrativ lettelse for bl.a. politiet og anklagemyndigheden samt Direktoratet for Kriminalforsorgen. Samlet set skønnes lovforslaget ikke at have økonomiske og administrative konsekvenser for politiet og

anklagemyndigheden samt Direktoratet for Kriminalforsorgen af betydning.

Lovforslaget skønnes ikke i øvrigt at have økonomiske eller administrative konsekvenser for det offentlige.

Lovforslaget har ikke økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet.

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser og indeholder ikke EU-retlige aspekter.

	Positive konsekvenser/ mindre udgifter	Negative konsekvenser/ Merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen af betydning	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.	

6. Hørte myndigheder mv.

Et udkast til lovforslaget har været sendt i høring hos:

Præsidenten for Østre Landsret, Præsidenten for Vestre Landsret, Præsidenten for Københavns Byret, Præsidenten for Retten i Århus, Præsidenten for Retten i Odense, Præsidenten for Retten i Ålborg, Præsidenten for Retten i Roskilde, Domstolsstyrelsen, Den Danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, Rigsadvokaten, Rigspolitichefen, Politidirektøren i København, Foreningen af Politimestre i Danmark, Foreningen af Offentlige Anklagere, Politiforbundet i Danmark, Advokatrådet, Landsforeningen af Beskikkede Advokater, Dansk Retspolitisk Forening, Institut for Menneskerettigheder, Retssikkerhedsfonden og Datatilsynet.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Retsplejeloven

Der foreslås indsat en hjemmel i retsplejeloven til, at politiet og anklagemyndigheden kan få terminaladgang til de nødvendige oplysninger i indkomstregisteret til brug for behandling af straffesager.

Politiet og anklagemyndigheden vil med en terminaladgang til de oplysninger i indkomstregisteret, der er nødvendige som led i efterforskning, bødefastsættelse og bødeopkrævning kunne tilvejebringe de rele-

vante oplysninger hurtigt uden at skulle henvende sig til skattemyndighederne eller andre.

En adgang til indkomstregisteret for politiet og anklagemyndigheden vil således effektivisere sagsgangen i de typer af straffesager, der kræver oplysninger om indkomstforhold.

Det skal i den forbindelse bemærkes, at politiet og anklagemyndigheden med en sådan terminaladgang til indkomstregisteret ikke vil være berettiget til at få adgang til andre eller flere oplysninger, end der allerede i dag er adgang til i medfør af forvaltningslovens og persondatalovens almindelige videregivelsesregler, jf. afsnit 3.1.2. og 3.1.3., samt straffelovens § 51, stk. 4, jf. afsnit 3.1.1. Adgangen til registeret vil således alene sikre politiet og anklagemyndigheden en hurtig og effektiv adgang til de nødvendige oplysninger uden at skulle ulejlige andre myndigheder mv.

Den foreslåede hjemmel skal udmøntes ved en aftale mellem på den ene side told- og skatteforvaltningen og på den anden side politiet og anklagemyndigheden. Ved denne aftale om adgangen til registeret skal det bl.a. nærmere fastlægges, hvilke oplysninger politiet og anklagemyndigheden skal have adgang til, og hvilken type adgang der skal være tale om (f.eks. webservice eller online adgang). Denne aftale skal indgås under iagttagelse af reglerne i persondataloven, og politiet og anklagemyndigheden vil kun være berettiget til at få adgang til oplysninger i indkomstregisteret i det omfang, det efter en konkret vurdering er nødvendigt og sagligt.

Der henvises i øvrigt til afsnit 3.2. i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Til § 2

Straffuldbydelsesloven

Der foreslås indsat en hjemmel i straffuldbydelsesloven til, at Direktoratet for Kriminalforsorgen kan få terminaladgang til de nødvendige oplysninger i indkomstregisteret til brug for fuldbyrdelse af straf.

Direktoratet for Kriminalforsorgen vil med en terminaladgang til de nødvendige oplysninger i indkomstregisteret – svarende til den adgang, som f.eks. restanceinddrivelsesmyndigheden har fået hjemmel til – kunne tilvejebringe de relevante indkomstoplysninger hurtigt og effektivt.

Med en sådan terminaladgang til indkomstregisteret vil Direktoratet for Kriminalforsorgen ikke være berettiget til at få adgang til andre eller flere oplysninger, end der allerede i dag er adgang til i medfør af forvaltningslovens og persondatalovens almindelige videregivelsesregler. Adgangen til registeret vil således alene forenkle proceduren med indhentelse af de relevante oplysninger, således at det undgås at ulejlige borgerne eller andre myndigheder.

Den foreslåede hjemmel skal udmøntes ved en aftale mellem på den ene side told- og skatteforvaltningen og på den anden side Direktoratet for Kriminalforsorgen. Ved denne aftale om adgangen til registeret skal det bl.a. fastlægges, hvilke oplysninger direktoratet skal have adgang til, og hvilken type adgang der skal være tale om (f.eks. webservice eller online adgang). Som nævnt skal denne aftale indgås under iagttagelse af reglerne i persondataloven, og Direktoratet for Kriminalforsorgen vil kun være berettiget til at få adgang til oplysninger i indkomstregisteret i det omfang, det efter en konkret vurdering er nødvendigt og sagligt.

Der henvises i øvrigt til afsnit 4.2. i de almindelige bemærkninger.

Til § 3

Det foreslås, at loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

Til § 4

Bestemmelsen vedrører lovens territoriale gyldighed og indebærer, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland, men § 2 – ændringen af straffuldbydelsesloven – kan sættes i kraft for Færøerne ved kongelig anordning.

Til lovforslag nr. L 129. Skriftlig fremsættelse (31. januar 2007)

Justitsministeren (Lene Espersen):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af retsplejeloven og straffuldbyrdelsesloven (Adgang til oplysninger i indkomstregisteret).

(Lovforslag nr. L 129).

Den 1. januar 2008 forventes et fælles offentligt register med oplysninger om borgernes indkomstforhold og arbejdsomfang (indkomstregisteret) at være fuldt ud etableret.

Offentlige myndigheder m.v. kan få terminaladgang til indkomstregisteret i det omfang, de pågældende i henhold til anden lovgivning kan få en sådan adgang. Spørgsmålet om terminaladgang for offentlige myndigheder mv. til registeret skal således reguleres gennem udtrykkelige bestemmelser i den relevante særlovgivning.

Lovforslaget fremsættes som konsekvens heraf. Formålet med lovforslaget er således at skabe hjemmel til, at politiet, anklagemyndigheden og Direktoratet for Kriminalforsorgen kan få adgang til oplysninger i indkomstregisteret til brug for varetagelsen af deres opgaver.

Politiet og anklagemyndigheden har ofte behov for at indhente oplysninger om mistænkte eller sigtede personers økonomiske forhold som led i behandlingen af en straffesag, ligesom Direktoratet for Kriminalforsorgen ofte har behov for at inddrage indkomstoplysninger ved behandling af sager om fuldbyrdelse af straf.

Der foreslås på den baggrund indsat en hjemmel i retsplejeloven til, at politiet og anklagemyndigheden kan få terminaladgang til de nødvendige oplysninger i indkomstregisteret til brug for behandling af straffesager.

Politiet og anklagemyndigheden vil med en terminaladgang til de oplysninger i indkomstregisteret, der er nødvendige som led i efterforskning, bødefastsættelse og bødeopkrævning, kunne tilvejebringe de relevante oplysninger hurtigt uden at skulle henvende sig til skattemyndighederne eller andre.

Endvidere foreslås indsat en bestemmelse i straffuldbyrdelsesloven, hvorefter Direktoratet for Kriminalforsorgen kan få terminaladgang til de nødvendige oplysninger i registeret til brug for fuldbyrdelse af straf.

Med den foreslåede terminaladgang til indkomstregisteret vil politiet, anklagemyndigheden og Direktoratet for Kriminalforsorgen ikke være berettigede til at få adgang til andre eller flere oplysninger, end der allerede i dag er adgang til i medfør af forvaltningslovens og persondatalovens almindelige videregivelsesregler. Adgangen til registeret vil således alene forenkle proceduren med indhentelse af de relevante oplysninger, således at det undgås at ulejlige borgerne eller andre myndigheder.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget og de ledsagende bemærkninger, skal jeg hermed anbefale lovforslaget til det Høje Tings velvillige behandling.